

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Krzysztof Lisowski

Warszawa, dnia 08.09.2017 r.

DZP-WG.6401.06.15.2017.bp

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) – dalej „kpa”, art. 56 ust. 1 pkt 1, ust. 4 pkt 1-3 oraz ust. 4d, w związku z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Nadleśnictwa Borki z dnia 7 czerwca 2017 r., znak: ZŁ.7211.16.2017, przekazanego przy piśmie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dnia 12 czerwca 2017 r., znak: ZO.7211.10.2017, w sprawie wydania zezwolenia na zabicie 20 osobników żubra (*Bison bonasus*) oraz wywożenia poza granice kraju okazów pochodzących od przedmiotowych żubrów,

zezwalam

Nadleśnictwu Borki na wykonywanie wymienionych poniżej czynności wobec osobników żubra (*Bison bonasus*):

- 1) umyślne zabicie przez odstrzał z broni myśliwskiej do 20 osobników żubra ze stada wolnego, bytujących na terenie Puszczy Boreckiej,
- 2) wywóz do 20 okazów żubra (w formie głowy i skóry), o których mowa w punkcie 1 niniejszego zezwolenia, poza granicę państwa,

pod następującymi warunkami:

- 1) czynności wykonane będą na terenie Nadleśnictwa Borki i Nadleśnictwa Czerwony Dwór,
- 2) zabijane będą wyłącznie osobniki: chore, ranne, agresywne, oraz wyrządzające szkody w gospodarce rolnej lub leśnej,
- 3) eliminacja żubrów dokonywana będzie w obecności lekarza weterynarii, który na podstawie oceny wzrokowej sporządzi dokumentację, w tym fotograficzną (wykonaną przed odstrzałem), potwierdzającą występowanie poważnych objawów chorobowych,
- 4) każdy zabity żubr zostanie zbadany przez lekarza weterynarii i zostaną pobrane próbki do badań, w szczególności pod kątem występowania prątką gruźlicy bydłej,
- 5) odstrzał objętych niniejszym zezwoleniem osobników zostanie wykonany przez osoby uprawnione do korzystania z broni palnej, wskazane przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Borki, posiadające uprawnienia do wykonywania polowania oraz stosowne

doświadczenie i znajomość stada żubrów lub w obecności osoby wykazującej się znajomością przedmiotowego stada,

- 6) dla każdego z zabitych osobników zostanie sporządzony protokół z eliminacji, zawierający w szczególności: datę i miejsce zabicia, wiek i płeć zwierzęcia, przyczynę eliminacji, informacje o zmianach patologicznych, imię i nazwisko osoby dokonującej ostrzału, dokumentację fotograficzną rejestrującą zmiany chorobowe oraz wyniki badań, o których mowa w punkcie 3,
- 7) wszystkim zainteresowanym ośrodkom naukowym posiadającym odpowiednie zezwolenia, zostanie umożliwione wykonanie czynności związanych z pobraniem materiału do badań od zabitych osobników,
- 8) w przypadku stwierdzenia zarażenia któregoś z zabitych żubrów prątkiem gruźlicy bydłowej, martwe zwierzę należy niezwłocznie zutylizować.

Zezwolenie jest ważne do dnia 31 marca 2018 r. w części dotyczącej umyślnego zabijania oraz do dnia 30 czerwca 2018 r. w zakresie wywozu okazów poza granicę państwa.

Zobowiązuję wnioskodawcę do przedłożenia Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska oraz Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie informacji z zakresu wykorzystania zezwolenia, w terminach: do dnia 30 kwietnia 2018 roku w zakresie realizacji czynności polegającej na zabijaniu osobników oraz do dnia 31 lipca 2018 r. w pozostałym zakresie.

Do pierwszego ze sprawozdań dołączone zostaną protokoły z eliminacji każdego osobnika wraz z dokumentacją fotograficzną i jej opisem. Sprawozdanie w zakresie wywozu zawierać będzie informacje na temat krajów, do których zostały wywiezione poszczególne okazy oraz informacje na temat osób dokonujących wywozu. W sprawozdaniu przekazana zostanie ponadto informacja na temat tego, z których zabitych zwierząt i do jakich celów zostały pobrane okazy oraz które ze zwierząt i w jaki sposób zostały zutylizowane po ich zabiciu.

Ponadto, w przypadku stwierdzenia przypadku zakażenia prątkiem gruźlicy bydłowej lub innych chorób informacja ta niezwłocznie zostanie przekazana Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 7 czerwca 2017 r., znak: ZŁ.7211.16.2017, przekazanym przy piśmie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dnia 12 czerwca 2017 r., znak: ZO.7211.10.2017, Nadleśnictwo Borki zwróciło się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazu zabijania do 20 osobników żubra pochodzących ze stada wolnego, bytującego na terenie Puszczy Boreckiej, a także od zakazu wywozu za granicę okazów żubra. Teren wykonania czynności zakazanej polegającej na zabiciu zwierząt stanowią Nadleśnictwa: Borki i Czerwony Dwór, a termin realizacji określono do 31 marca 2018 r. (w zakresie zabijania wnioskowanych osobników żubra) oraz do 30 czerwca 2018 r. (w zakresie wywozu wnioskowanych okazów).

Pismem z dnia 11 lipca 2017 r., znak: DZP-WG.6401.06.15.2017.bp.1, organ zwrócił się do Państwowej Rady Ochrony Przyrody (dalej – „PROP”) z prośbą o przedłożenie opinii w przedmiotowej sprawie. Pismem z dnia 24 lipca 2017 r., znak: PROP/KZ/16/2017, Komisja PROP ds. ochrony zwierząt zaopiniowała pozytywnie przedmiotowy wniosek.

Żubr (*Bison bonasus*) objęty jest ścisłą ochroną gatunkową na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183).

Na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 1 i 11 ustawy o ochronie przyrody oraz § 6 ust. 1 pkt 1 i 11 ww. rozporządzenia zabrania się zabijania oraz wywozu poza granicę państwa okazów dziko występujących zwierząt należących do gatunków objętych ochroną ścisłą.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 4, w związku z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, może zezwolić na odstępstwo od zakazu zabijania dziko występujących zwierząt należących do gatunków objętych ochroną ścisłą, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli dane działania nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz leżą w interesie ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów lub ochrony siedlisk przyrodniczych.

Ponadto, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 4d, w związku z art. 52 ust. 1 pkt 11 ustawy o ochronie przyrody, może zezwolić na odstępstwo od zakazu wywozu poza granicę państwa okazów dziko występujących zwierząt należących do gatunków objętych ochroną ścisłą, jeżeli czynność ta nie jest szkodliwa dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów.

Na etapie rozpatrywania wniosku nie jest możliwe wskazanie wszystkich osobników do odstrzału. Nie podano więc szczegółowego opisu poszczególnych osobników, planowanych do zabicia oraz nie określono symptomów i objawów chorobowych będących podstawą do dokonania odstrzału. Rodzić to może pewną dowolność jego wykonania w aspekcie kryteriów typowania poszczególnych osobników do odstrzału. Dlatego też Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska określił warunki dokonywania wyboru i identyfikacji osobników przewidzianych do odstrzałów. Powyższe wskazania mają na celu ograniczenie możliwości popełnienia błędów podczas odstrzału żubrów i zachowanie pełnej przejrzystości działań w stosunku do gatunku objętego ochroną ścisłą.

Z powyższych względów należy stwierdzić, że czynności zakazane polegające na zabicu maksymalnie 20 osobników żubra, chorych, rannych, agresywnych, oraz wyrządzających szkody w gospodarce rolnej lub leśnej, nie będą szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występującej populacji tego gatunku, objętego ochroną ścisłą, przy zachowaniu warunków określonych w niniejszej decyzji.

Biorąc pod uwagę zalecenia "Strategii ochrony żubra *Bison bonasus* w Polsce" organ uznał, że w rozpatrywanym przypadku brak jest racjonalnego rozwiązania alternatywnego w odniesieniu do odstępstwa od rozpatrywanych zakazów. Rozwiązaniem alternatywnym w tym przypadku mogłoby być pozostawienie zwierząt do naturalnej śmierci, jednak z uwagi na zwiększenie ryzyka zarażenia pozostałych osobników uznano to za niezasadne. Można by rozważyć ewentualne przeniesienie osobników agresywnych i wyrządzających szkody w gospodarce rolnej lub leśnej do ośrodków hodowli, jednak z uwagi na brak zainteresowania ze strony hodowli nie jest to wykonalne.

W Polsce, według stanu podawanego w Księdze Rodowodowej Żubrów, na koniec 2016 roku żyło 1698 żubrów, w tym na wolności 1455 osobników. Stado bytujące na terenie Puszczy Boreckiej, z którego pochodzą objęte niniejszym zezwoleniem zwierzęta, liczy 108 osobników. Biorąc pod uwagę argumentację przedstawioną przez Wnioskodawcę oraz liczebność żubra, organ uznał, że przy zachowaniu określonych w niniejszym zezwoleniu warunków, zabicie przedmiotowych osobników nie będzie szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków.

Wykonanie wnioskowanych czynności nie spowoduje również zagrożenia dla dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt.

Organ uznał, że wydanie przedmiotowego zezwolenia leży w interesie ochrony dziko występujących gatunków zwierząt, zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego oraz wynika z konieczności ograniczania poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, co odpowiada przesłankom wymienionym w art. 56 ust. 4 pkt 1-3 ustawy o ochronie przyrody, warunkującym wydanie niniejszego zezwolenia.

W przypadku wydania zezwolenia na wywóz okazów żubra (w postaci skór i głów), warunkiem wydania zezwolenia jest stwierdzenie przez organ braku wpływu wnioskowanych czynności na zachowanie we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, zgodnie z art. 56 ust. 4d ustawy o ochronie przyrody. W opinii organu przesłanka ta została spełniona.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak w sentencji.

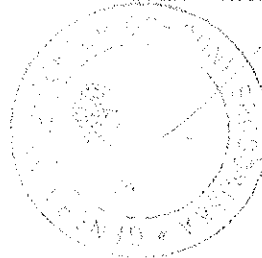
Pouczenie

Niniejsze zezwolenie nie jest tożsame z zezwoleniem na wykonanie czynności zakazanych z wykorzystaniem okazów pochodzących od objętych niniejszym zezwoleniem zwierząt, tj. posiadanie, przetrzymywanie, zbywanie, oferowanie do sprzedaży, wymianę i darowiznę. Na podstawie art. 56 ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody zezwolenie takie może wydać właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji, zgodnie z art. 127 § 3 kpa, może zwrócić się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego zezwolenia.

Zgodnie z art. 52 § 3 oraz art. 53 § 1, art. 54 § 1, a także Działem V, Rozdziałem 2 i 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 718, z późn. zm.) jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Wpis od skargi wynosi 200 złotych z zastrzeżeniem, że istnieje możliwość ubiegania się przez stronę o zwolnienie od kosztów sądowych, albo przyznanie prawa pomocy.

Ponadto, zgodnie z art. 127a § 1 kpa w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia takiego wniosku. W myśl art. 127a §2 kpa z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza brak możliwości jej zaskarżenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

GENERALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

Krzysztof Lisowski

Otrzymuje:

Nadleśnictwo Borki, ul. 22 lipca 4, 11-612 Kruklanki

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie, ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn
2. Ministerstwo Finansów, Departament Cef, ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa
3. Ministerstwo Środowiska, Departament Ochrony Przyrody